

Nogmaals *Amaranthus hybridus* L. (Groene amarant) en *A. bouchonii* Thell. (Franse amarant)

Leni (H.) Duistermaat (Stichting FLORON, Postbus 9514, 2300 RA Leiden)

In 1998 werd melding gemaakt van een nieuwe Amarant voor de Nederlandse flora: *Amaranthus bouchonii* (Franse amarant).¹ Vanwege de bredere verspreiding van dit nummer van *Gorteria* naar alle actieve FLORON-waarnemers is het zinvol nog even in te gaan op de herkenning van deze nieuwe soort.

Amaranthus bouchonii (Franse amarant) lijkt waarschijnlijk al vele jaren in Nederland aanwezig te zijn, maar is al die tijd onopgemerkt gebleven en waarschijnlijk voor *Amaranthus hybridus* (Groene amarant) aangezien. Het belangrijkste verschil tussen de twee soorten, die wat habitus betreft sterk op elkaar gelijken, is dat de vrucht van *A. bouchonii* geen dekseltje heeft, terwijl die van *A. hybridus* wel een perforatielijm heeft waarlangs het bovenste gedeelte afbreekt (zie Fig. 1 en 2). Bepalen of de vruchten al dan niet openspringen is in het veld het gemakkelijkste te controleren door een (bijna) rijpe bloeiaar in de handpalm te wrijven waardoor de vruchten loslaten. Zijn ook de dekseltjes los waarbij het witte (onrijpe) of zwarte (rijpe) zaad zichtbaar wordt dan betreft het *A. hybridus*. Komen de zaden pas vrij na stevig wrijven van de vrucht tussen duim en wijsvinger dan is geen dekseltje aanwezig en betreft de plant *A. bouchonii*. Bij twijfel over de determinatie kunt u materiaal verzamelen en opsturen naar het Rijksherbarium.²

Voor de volledigheid wordt hieronder herhaald hoe de tabel naar de soorten van het geslacht *Amaranthus* in de Heukels' Flora van Nederland³ zou kunnen worden aangepast.

9 Bloemdekbladen lancetvormig, spits, ongeveer even lang als de vrucht of iets korter, vrucht gedekseld of ongedekseld → 10

* Bloemdekbladen smal spatelvormig, stomp met een kort spitsje, meestal duidelijk langer dan de gedekselde vrucht → *A. retroflexus*

10 Vrucht zonder deksel, niet openspringend. Binnenste bloemdekbladen van de vrouwelijke bloemen (0,8–)1,5(–2,2) mm lang → *A. bouchonii*

* Vrucht met deksel, regelmatig overdwars openspringend. Binnenste bloemdekbladen van de vrouwelijke bloemen (1,0–)2,0–2,5(–3,4) mm lang → *A. hybridus*

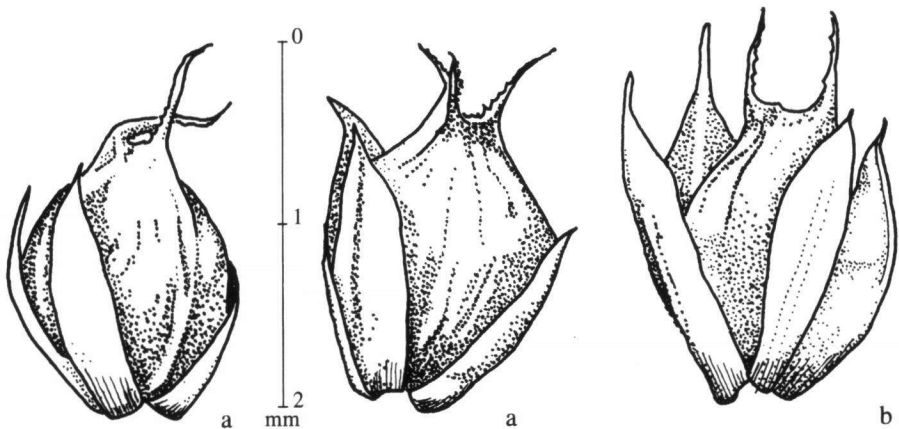

Fig. 1. *Amaranthus bouchonii* (Franse amarant), rijpe vruchten met bloemdek: a. Amerongen 1959; b. Boven Leeuwen 1983.

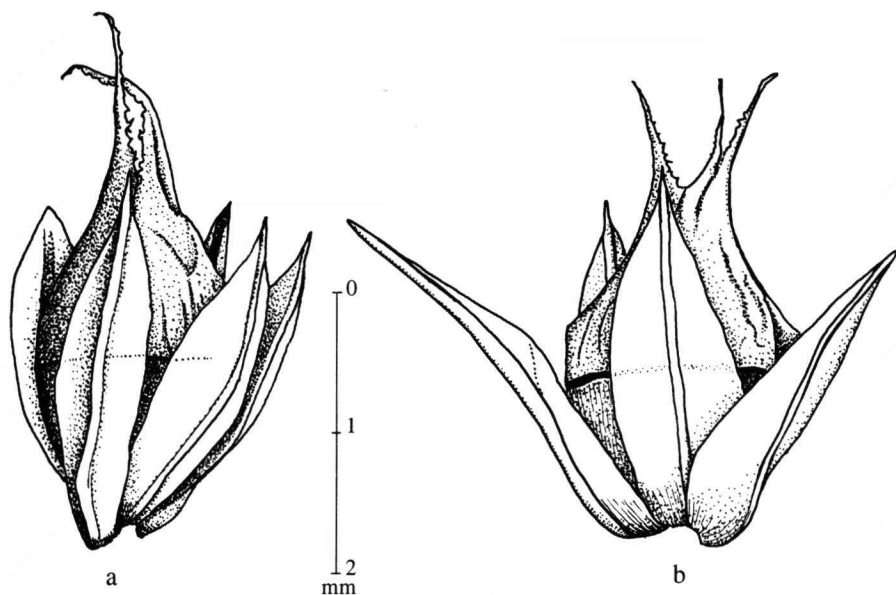

Fig. 2. (Groene amarant), rijpe vruchten met bloemdek: a. Utrecht 1895
b. Erp 1941.

Als u komend seizoen *A. hybridus* s.str. (Groene amarant in beperkte opvatting) in het veld tegenkomt en deze op de streeplijst wilt noteren dan moet u deze apart bijschrijven. Het nummer dat aan dit taxon wordt toegekend is 5318. Ook *A. boucho-nii* (Franse amarant) moet apart op de streeplijst worden bijgeschreven, het nummer voor deze soort is 5311. Als u niet zeker bent met welke van de twee amaranten u te maken hebt dan kunt u het voorgedrukte taxon 1652 *A. hybridus* (s.l., Groene amarant in ruime opvatting) aanstrepen.

1. G.M. Dirkse, R. Barendse & C.G. Abbink-Meijerink, 1998. *Amaranthus boucho-nii* Thell. (Franse amarant) en *A. hybridus* L. (Groene amarant) in Nederland. *Gorteria* 24: 69-80.
2. T.a.v. dhr. W.J. Holverda, Rijksherbarium, Postbus 9514, 2300 RA Leiden.
3. R. van der Meijden, 1996. Heukels' Flora van Nederland: 124-126. Groningen.